

DELAVSKA FRONTA

Uredništvo: Maribor, Koroška cesta 5. Uprava: Maribor, Koroška cesta 5. Naročnina: celoletno Din 36.—, mesečno Din 3.—. Oglasi po ceniku. — Izhaja vsako soboto zjutraj.

Smrt ustanovitelja čehoslovaške države

V torek je umrl na svojem gradu Lany pri Pragi prvi predsednik čehoslovaške republike, osvoboditelj Čehov in Slovakov ter ustanovitelj samostojne čehoslovaške države Tomáš Masaryk. Teden dni pred smrtjo je sivolasega 87 letnega moža zadela bolezen, kateri se je pridružila še pljučnica. V soboto je padel v nezavest, iz katere se ni več prebudil. Umrl je radi pljučnice in oslabelosti srca.

Smrt predsednika Masaryka je odmevala po vsem svetu ter je povsod povzročila globok vtis. Na Čehoslovaškem imajo veliko narodno žalovanje, vsa država se je zavila v črne zastave. Tudi v naši državi se je vest o smrti velikega našega prijatelja bliskovito raznesla že v torek dopoldne ter je povsod izzvala obžalovanje. Vsi naši listi posvečajo velikemu pokojniku tople posmrtnice. Naš knez namestnik je poslal čehoslovaškemu prezidentu dr. Benešu in rodbini pokojnika izraze sožalja, prav tako sta jih izrekla tudi predsednik vlade dr. Stojadinović in naš slovenski voditelj, minister dr. Korošec.

Truplo pokojnega predsednika je ostalo na mrtvaškem odru v dvorcu Lany do srede, nakar so ga v ogromnem nočnem sprevodu ob svitu bakel prenesli v Prago ter so ga položili na oder v Hradčanih.

Za pogreb, ki se bo vršil v torek, dne 21. septembra, se že vršijo ogromne priprave po vsej čehoslovaški državi. Masaryk bo pokopan v parku dvorca Lany, kakor si je to sam zaželel.

Tomáš Masaryk se je rodil 7. marca 1850 v Hodoninu na moravsko-slovaški meji. Njegova mati je bila strežnica, oče pa kočijaž. Odrasel je v veliki revščini ter se je šel po ljudski šoli učiti za kovača. Nadarjeni fant pa je vzbudil pozornost domačega župnika, ki se je zavzel zanj, ga začel poučevati latinščine ter ga je pripravil, da je vstopil v gimnazijo v Brnu, kjer si je z lastnimi močmi pomagal naprej ter se je odlično učil. Po gimnaziji je šel na dunajsko vseučilišče. Vzdrževal se je s poučevanjem drugih. Študiral je modroslovje ter je že kot dijak vzbujal veliko pozornost svojih profesorjev.

Leta 1882 je bil poklican za profesorja modroslovja na univerzo v Pragi. Poleg svojega stanovskega dela je zelo veliko pisal ter se je jel baviti tudi s politikom. Ustanovil je svojo stranko, ki ga je izvolila tudi v dunajski parlament. Ves čas je veliko pisal, tako modroslovna, kritična kakor politična dela, ki so imela silno velik vpliv na češko mladino.

Zelo se je zanimal takrat tudi za Južne Slovence, zlasti za Slovence in Hrvate. Njegovo življenjsko delo pa se je začelo med svetovno vojno. Do vojne si je prizadeval, da bi se Avstrija preosnovala v federativno državo. Z umorom France Ferdinanda, ki je bil federativni ureditvi države zelo naklonjen ter jo je nameraval izvesti, so vse nade za tako ureditev države šle po vodi. Zato je Masaryk postal odkrit sovražnik Avstrije. Začel je takoj ob izbruhu svetovne vojne z dogovori z Angleži in Italijani o ustanovitvi svobodne češke države. Aretaciji se je izognil z begom v Švico, od koder je odpotoval v Pariz. Tam je ustanovil centralo za osvoboditev čehoslovaškega naroda. Prepotoval je vso Evropo in Ameriko, organiziral je po Rusiji češko osvobodilno armado ter dosegel, da so zavezniške države priznale Češko kot samostojno državo in češke legije kot zavezniško vojsko. To priznanje je potem rodilo znamenitih 14 Wilsonovih točk o samoodločevanju narodov.

Dne 14. novembra 1918 je Masaryk dosegel največje priznanje za svoje delo. Njegova osvobodjena domovina ga je izvolila za predsednika čehoslovaške republike. Drugič je bil izvoljen leta 1920, tretjič leta 1927 in četrtoč leta 1934, ko so ga izvolili za dosmrtnega predsednika. Ko pa je čutil, da zaradi šibkega zdravja ni več kos svoji nalogi, je decembra 1935 sam odstopil. Na njegovo željo so izvolili za predsednika države njegovega najzvestjšega sodelavca dr. Beneša. Sam se je umaknil v zatišje gradu Lany pri Pragi. Delo predsednika Masaryka je tesno

Draginja narašča — mezde so pa iste.

Od leta 1935 vidimo, da se pri nas cene vseh potrebščin stalno dvigajo. Pri obleki in obutvi, zlasti pa pri hrani se to opaža. Zadnje mesece je to dviganje zavzelo že nevaren obseg, tako da je obstoj revnih ljudi naravnost ogrožen. V zadnjih mesecih so se najpotrebnejša živila podražila za celih 30 do 40%. Vidimo vsak dan, kako odhajajo žene delavcev in ostalih revnih slojev s trga in iz trgovin žalostne in obupane. Za denar, s katerim so se prej kolikor toliko pretolke, dobe sedaj veliko manj in v družinah se naseljuje vedno večja revščina, ponekod že glad. Prizadeti so vsi, državni in zasebni nameščenci, najbolj pa delavstvo. Mezde in plače so namreč ostale prav iste, kakor pred naraščanjem draginje, v mnogih primerih (pri državnih uradnikih in uslužbencih) pa so sedaj še manjše kakor so bile pred letom 1935. Tudi delavstvo je bilo v mnogih primerih v tem času prizadeto z znižanjem mezd.

Ta neskladnost med mezdami in cenami življenjskih potrebščin je spravila delavske družine v obupen položaj, mnoge strdajo in se oblačijo le še na upanje.

Te posledice nizkih prejemkov se pa prav občutno poznajo tudi v vsem našem gospodarstvu. Ker je kupna moč najširših slojev zaradi draginje zelo padla, se že pozna v trgovini precejšen zastoj. Blago, katerega se je poprej veliko prodalo, že ne gre več tako, trgovci odpovedujejo in zmanjšujejo naročila, v tovarnah se blago na skladiščih kopiči, nekatere industrije že govore, da bodo morale obrate skrajšati, skratka: začena se zopet usoden krogotek, ki je v prvih letih krize ustvaril toliko gorja. Tukaj ne pomaga nobeno drugo zdravilo, kakor izboljšanje prejemkov državnih uslužbencev in delavcev v zasebnih podjetjih. Le na ta način se bo povrnila zopet kupna moč med najširše plasti ljudstva, trgovina in industrija se bo sta razvijali in pošast brezposelnosti ne bo več grozila. Najlepši zgled nam je dala Severna Amerika, ki je pokazala pot, kako se z zvišanjem delavskih mezd izboljša celotno narodno gospodarstvo. Tam, kjer so imeli pred tremi leti še 15 milijonov ljudi brezposelnih, jih je sedaj samo še štiri in pol milijona, kar za tako ogromno državo ni več nobena nevarnost.

Izreden draginjski prispevek za trboveljske rudarje.

Po dolгих pogajanjih je bil 15. septembra dosežen sporazum med zastopstvom Trboveljske premogokopne družbe ter zastopniki delavstva. Dosežen priboljšek je bila ena najbolj nujnih potreb trboveljskim rudarjem, ki že neznosno občutijo naraščajočo draginjo življenjskih potrebščin. Po najnovšem sporazumu bo TPD s 1. oktobrom izplačala vsemu delavstvu na rudnikih, cementarni in apnenicah izreden draginjski prispevek v iznosu:

na delavce I. kategorije za oženjene pride 300 din, za samske 250 din; oženjeno delavstvo II. kategorije prejme 250 din, samsko 210 din; delavstvo III. kategorije oženjeni 210 din, samski 180 din; IV. in V. kategorije 150 din brez razlike.

Delavstvo se je obrnilo do TPD tudi še z raznimi drugimi prošnjami ter upravičenimi zahtevami, glede katerih so dovedli dogovori tako daleč, da bo izvedlo vod-

stvo družbe pregled onih akordnih postavk, ki jih smatrajo delavci za neugodne. O teh postavkah se bodo pričela pogajanja prihodnji teden po revirjih. Tem razgovorom bodo prisostvovali zastopniki rudarske oblasti in glavnega ravnateljstva TPD.

Rudarji bi radi imeli stalno draginjsko doklado, kateri se protivi družba z izgovorom, da je izplačala radi večje zaposlitve delavstva v prvih osmih mesecih 1937 na mezdah šest in pol milijona dinarjev več nego v istem času lani.

Upanje je, da bo družba tudi v tej točki popustila in kolikor toliko ustregla rudarjem, ki gledajo z velikim strahom v oči draginji življenjskih potrebščin, ki se bodo letošnjo zimo z ozirom na skrajno slabo letino znatno povišale in bo radi tega najbolj udarjen najnižji sloj.

Nadurno delo v boljševiški Rusiji.

List »Problem di sindikalist« je objavil v svoji julijski številki članek z naslovom »Borba proti nadurnemu delu je najbolj nujna naloga strokovnih organizacij«. V tem članku doslovno stoji, da je veliko število podjetij delavsko zakonodajo zlorabilo in prekršilo, še bolj kot kaka kapitalistična podjetja. Tako je v preteklem letu bilo v električnih centralah »Elektrosila« in »Leninski« 342.971 ur nadurnega dela v prvi in 507.154 nadur v drugi tovarni. Za enako obdobje je število nadur znašalo v tovarni »Kirovski« v Leningradu 1.779.877. V tovarni traktorjev v Čeljabinsku je delavstvo napravilo 48.888 nadur samo v decembru 1936. V januarju 1937 pa preko 50.000 nadur.

V večini primerov, pravi dalje članek, prekomerni delovni čas ni bil nikdar utemeljen s kako posebno potrebo. Med ostalimi prekrški delavskih zakonov je n. pr. v tovarni »Elektrosila« del delavcev v

obratu štev. 49 moral delati ves dan, pa čeprav je bil del dneva posvečen počitku in odmoru. Delavec Kuricin iz te tovarne je zaklical na javnem strokovnem zborovanju, da je v decembru 1936 in januarju 1937 bilo v njihovi tovarni samo po dva dni odmora mesečno. Iz te izjave je razvidno, da v Rusiji — »raju« delavstva — delavstvo dela tudi v času, ki je odmerjen za počitek. Tudi v tovarni traktorjev v Čeljabinsku je polovica delavstva livarne morala ostati pri svojem delu nepretrgoma po več dni. Nadurno delo se določa brez kakšnega reda in brez kake kontrole, izključno na željo in voljo posameznih obratovodij.

Če pripomnimo, da ima naš jugoslovanski delavec pravico pri nadurnem delu na 50 odstotni pribitek, v Rusiji pa delavec za izvršene nadure ne prejme niti ene kopejke pribitka, mislimo, da je vsaka nadaljna beseda odveč...

Kako je v Španiji?

Franco nadaljuje z ofenzivo na severu. Rdečkarji so se utrdili na zadnjih postojankah okrog trdnjave in pristanišča Gijon. Razpolagajo z močnimi utrditvami ter so zelo dobro oboroženi. Kljub temu pa se nadaljuje ofenziva po načrtu. Da bi razbremenili svoje postojanke okrog Gijona, so začeli generali valencijske vlade z ofenzivo proti Saragosi, katero bi radi zavzeli. Dosedaj pa so bili odbiti vsi njihovi napadi. Med tem se nadaljuje na va-

lencijski strani razkroj zaledja. Katalonci so že povsem uvideli, da bo najbolje, če se na lastno pest pobotajo s Francos. Med njihovimi in Francosimi delegati je že prišlo do pogajanj. Jasnno je, da tega valencijska vlada ne gleda rada, pa je začela s pomočjo boljševiških ekspertov hujskati katalonske komuniste proti sedanjim katalonski vladi. Zaradi tega je zlasti v Barceloni položaj zelo napet in francoski listi so zelo črnogledi.

zvezano z usodo češkega in slovaškega naroda. Čehoslovaška država in narodna svoboda je njegovo delo, prav tako pa tu-

Kakšno ugodnost uživajo nezaposleni in sezonski delavci na železnica in ladjah?

Zelo malo je delavcev, ki bi poznali vse uredbe, pravilnike in zakone o socialni zakonodaji in ki bi se znali poslužiti ugodnosti, katere jim nudi naša socialna zaščita. Zato hočemo danes v kratkem pojasniti koristi pravilnika o ugodnosti socialnega značaja s prevoznimi sredstvi v državni uporabi z ozirom na nezaposlene in sezonske delavce. Po tem pravilniku imajo nezaposleni in sezonski delavci, kadar potujejo iz enega kraja v drugega radi zaposlitve, ali kadar se vračajo z dela domov, najsibo posamezno ali v skupinah, pravico do polovične vožnje v III. razredu osebnih in mešanih vlakov in v III. razredu ladij v državni uporabi. Pravico do tega popusta imajo delavci, če dokažejo, da so bili v dosedanjem kraju najmanj tri dni brez posla, ali pa, če predložijo pismen dokaz o zaposlitvi v drugem kraju, ali če ne morejo dobiti v svojem kraju zaposlenja in je verjetnost zaposlitve v drugem kraju. Poleg tega morajo dokazati, da ne zmorejo vseh stroškov potovanja iz svojega glede na svojo dosedanjo nezaposlenost ali glede na višino svojega zaslužka, obenem z ozirom na izredne rodbinske in materialne prilike. Za uživanje teh ugodnosti potrebuje nezaposleni delavec objavo in legitimacijo, sezonski delavec pa rabi poleg teh dveh dokumentov še potrdilo pristojne občine, da je siromašen in da potuje radi zaposlitve, oziroma radi zaslužka. To potrdilo velja leto dni od izdaje. Delavcu izdajajo objave javne borze dela in njih poverjenstva, ali kjer ni sedeža teh ustanov ali njene podružnice, pristojne občine, toda te izdajajo objave le do sedeža najbližje javne borze dela ali njenega zastopstva. Samo v primeru, če dobi delavec poziv na delo od javne borze dela ali pa ob bratovske skladnice, mu more občina izdati objavo do kraja, kjer nastopi delo. Objava velja 14 dni od dne izdaje. Potovanje se začne na odhodni ali na katerikoli vmesni postaji na poti do namembne postaje. Poleg te objave mora imeti delavec legitimacijo s fotografijo. Taka legitimacija mora vsebovati rojstne podatke, opravilo in bivališče ter podpis izdajatelja z žigom. Če potuje več delavcev iz istega kraja na skupno izstopno postajo, smejo imeti eno objavo. V tem primeru izbere izdajatelj objave enega delavca za vodjo skupine. Toda vsak delavec mora imeti svojo legitimacijo. Kadar potuje skupaj več kot 30 delavcev iz iste vstopne postaje na isto izstopno postajo, mora vodja skupine prijaviti vožnjo načelniku vstopne postaje najmanj 24 ur pred odhodom vlaka.

Kaj pravijo komunisti o „Delavskem raju“ v Sovjetiji.

Bivši, od komunistov toliko opevani francoski komunistični pisatelj André Gide je bil v sovjetski Rusiji in je o svojih vtisih in razočaranjih napisal sedaj že drugo knjigo. O prvi knjigi smo že poročali in objavili tudi nekaj odlomkov. André Gide izjavlja v drugi knjigi, da je ostal komunist in da je zaradi tega njegova sodba o sovjetski Rusiji nepristranska. O položaju delavstva piše dobesedno: »To, kar sovjetski Rusiji najbolj očitam, je, da nam je lagala, ko nam je položaj delavstva opisovala v zavirljivi luči. Tudi našim francoskim komunistom očitam, da so nas zavestno ali nezavestno nalagali, ko so nam to pripovedovali iz političnih razlogov. Ruski delavec je privezan na svoj obrat kot je kmet privezan na svoje kolo. Delavec mesta, kjer je zaposlen, ne sme zapustiti. On ni svoboden, da bi šel, kamor želi in kamor ga vleče morda ljubezen ali prijateljstvo. Če ni član stranke, gre do tovariši brez nadaljnega mimo njega. Toda kako postati član stranke? To ni lahko in je treba izpolniti celo vrsto pogojev, dokazati pravovernost in okret-

di demokratični temelji, na katerih je ta država zgrajena in na katerih se tako lepo in krepko razvija.

zopet gorelo v Razvanju pri Mariboru. Zgoreli so svinjaki posestniku Mirku Kmetič. Po Razvanju je že dalje časa na delu požigalec, kateri uničuje imetje Razvančanov iz požigalne strasti.

Dovoljeni odbitki od delavskih plač.

V zvezi s povišanjem prispevka za Borzo dela je OUZD izdal naslednje pojasnilo:

Zaradi zvišanja prispevkov za Borzo dela smejo delodajalci od 1. septembra dalje za posamezne mezdne razrede odbiti od delavskih plač naslednje zneske:

razred	za 1 dan	za 7 dni	za 14 dni
	dinarjev		
1.	0.34	2.05	4.10
3.	0.58	3.46	6.91
4.	0.70	4.18	8.35
5.	0.84	5.04	10.08
6.	1.01	6.05	12.10
7.	1.20	7.20	14.40
8.	1.44	8.64	17.28
9.	1.73	10.39	20.74
10.	2.04	12.24	24.48
11.	2.40	14.40	28.80
12.	2.88	17.28	34.56

Urad zaenkrat še nima uradnega besedila odločbe o prispevkih za Borzo dela. Zato se bodo morda zneski za malenkost spremenili. Doselej objavljene tabele o odbitkih od 1. septembra ne veljajo več.

Zaposlenost pri nas narašča.

(Iz poročila OUZD za avgust)

Okrožni urad za zavarovanje delavcev v Ljubljani je objavil statistične podatke o stanju zavarovanja delavcev v avgustu. Povprečno sta bila 102.402 zavarovanca (v primeri z avgustom 1936 10.907 več), od teh 66.853 moških in 35.549 žensk. Bolnikov je bilo povprečno 2622. Povprečna dnevna zavarovana meza je znašala 24.05 (1.26 din več ko avgusta 1936), celokupna dnevna zavarovana meza pa 2.463.193.20 (378.091.20 din več ko avgusta 1936).

Letni prirast 10.907 delavcev pomenja, da smo po krizi zopet dosegli najvišje število zaposlenosti. Pripomniti je, da je znašalo doslej najvišje število zavarovancev pri OUZD 102.599, in sicer avgusta 1929, ko je bila konjunktura na višku. Iz tega vidimo, da vkljub velikemu povečanju zaposlenosti še nismo dosegli najvišjega stanja iz boljših časov.

Važna se nam zdi še ugotovitev o sestavi delavstva. Število moških delavcev od skupnega števila zavarovancev leta 1933, to je v času največje krize, je znašalo 60.74%, število ženskih pa 39.26%. Leta 1937 pa se je odstotek moških povečal na 65.29%, dočim je odstotek ženskih zavarovancev padel na 34.71%. Ta pojav je bilo opaziti že leta 1936 in pomeni, da je sedaj našlo zaposlitev več moških kot žensk.

Zahtevajte povsod „Delavsko fronto“!

vrnil sem se bolj od daleč, kot je Pariz, da mu izkažem zadnjo čast.

Gospod Meksimé je vzel Klokéjeve roke in jih stisnil.

Kloké je nadaljeval:

— Vi boste odšli, gospod Filip. Ne skrbite za cvetje. Jaz ostanem in jaz bom skrbel zanj. Dokler bom živel, bom krasil grob.

Jok mu je odgovoril in nato tri besede:

— To ti nalagam.

Gilbert Kloké se je umaknil in se zgubil v množici. General Meksimé je stopil raz stopnico. Pogladil se je po ozki aleji, ki je šla med grobovi, kjer so bili venci in tam nekje je stal grobar, poživljen radi vina, a se je vendar zdelo, da je žalosten. Žalost in sočutje, vse je bilo razlito nad pokopališčem, nad cesto, nad trgom. Tudi ti, ki niso videli ničesar, so molčali. Tončke Žakmén ni bilo več tam. General se je ustavil, se sklonil, naredil znamenje križa; nato pa je, morda iz navade, morda je vedel zakaj, v trenutku preden se je obrnil, dvignil roko h čelu in vojaško pozdravil. Ves vzravnal je nadaljeval svojo pot.

Hodil je zelo hitro, kar bežal je. Vsi so se umikali pred njim.

Šel je preko trga, odgovarjajoč na pozdrave z mrzlično roko, ki jo je dvigal od klobuka. Dva notarja sta šla za njim, čuvaji, trgovci z lesom ali drugim imetjem, toda on je šel pokonci in ni govoril z nikomur. Cesta se je začela spuščati, grajska cesta se je odpirala. Markiz je, ne da bi se ustavil, dvignil oči proti gradu in proti robu gozda, ki je zavijal zidovje v modrikast polkrog. Strah, ki mu je stisnil srce, je bil podoben temu, ki ga je skušil

Vse za šolo

knjižice in potrebščine v

Tiskarni sv. Cirila

v Mariboru:

Koroška cesta 5,
Aleksandrova cesta 6,
Kralja Petra trg 6.

v Ptuj:

Slovenski trg 7.

Boste zadovoljni!

Iz socialnega gibanja.

Rudarjem bodo zvišali mezde. V Sarajevu se vrše pogajanja med centralo rudniških podjetij in organizacijami rudarjev za spremembo dosedanje kolektivne pogodbe, ki naj zajamči vsem rudarjem 30% povišanje njihovih dosedanjih mezd. Oni rudniki, ki imajo v svojem obratu zaposlenih do tisoč rudarjev, so poslali na to skupščino po enega delegata, oni, ki jih imajo več, pa po dva. To zvišanje bo veljalo za rudnike v državni eksploataciji. Takih rudnikov v Sloveniji, z izjemo Velenja, ni. Pač pa jih je veliko v Bosni in Srbiji. Mezdne razmere so bile dosedaj v omenjenih državnih rudnikih obupne ter so rudarji zaslužili komaj toliko, da so nadvse skromno živeli iz rok v usta. Ker je letos konjunktura tudi za državna rudniška podjetja zelo dobra, je umestno, da

imajo nekaj od tega tudi rudarji. Prav tako umestno bi pa bilo, če bi posnemala zgled države tudi zasebna naša rudniška podjetja ter bi zvišala mezde, kar bo spričo sedanje druginje res nujno potrebno.

V južnih krajih se znižuje brezposelnost. Borze dela v Sarajevu, Banja Luki, Mostarju in Tuzli so izdale v zadnjem času neprimerno več podpor kakor običajno in je bila sarajevska Borza dela prisiljena, da zniža dosedanje podpore. Na zadnji seji upravnega odbora so sklenili, da znižajo brezposelnostno podporo v denarju sledeče Borze dela tamkajšnjega okoliša: Sarajevo, Banja Luka, Mostar in Tuzla. Po novi razporednici bodo prejeli brezposelni sledeče denarne prispevke: samci 7 din, oženjeni brez otrok 9 din, oženjeni z enim otrokom 11 din, z dvema otrokoma 13 din, s tremi in več otroci 16 din dnevno.

Še to in ono.

Koliko zasluži pri nas tuj kapital. Ogromne dobičke delajo pri nas nekatera inozemska podjetja, ki izkoriščajo naše rudnike. Med največjimi je rudniško podjetje Trepča Mines, ki je v angleških rokah ter izkorišča znane rudnike bakra v Trepči. To podjetje je izdalo poročilo o svojem poslovanju v dosedanjih četrletjih letošnjega leta. Kakor navaja družba sama v svojem poročilu, so znašali njeni dohodki v prvem letošnjem četrletju 433.000 funtov, vsi njeni izdatki pa samo 136.000 funtov, da so bili dohodki skoraj trikrat večji kakor izdatki. Družba je imela v prvem četrletju 296.000 funtov čistega dobička, to je več kakor eno četrtno glavnice. Če bodo dohodki družbe do konca leta tako visoki, potem bo družba zaslužila do konca leta 1.200.000 funtov ali 285 milijonov dinarjev, to je toliko, kolikor znaša vsa njena glavnica. Verjetno

pa je, da bo zaslužila še več, ker so bile cene v aprilu večje kakor pa v začetku leta. Kako silno narašča dobiček družbe Trepča Mines Limited, kažejo naslednje številke: leta 1933/34 je znašal čisti dobiček 161.000 funtov, glavnica se je obrestovala z 38.5%, leta 1934/35 je znašal čisti dobiček 307.000 funtov, obrestovanje glavnice s 73%, leta 1935/36 čisti dobiček 402.000 funtov, glavnica se je obrestovala z 69.5%, pol leta 1936/37 čisti dobiček 559.800 funtov, glavnica se je obrestovala s 134%. V letošnjem prvem polletju je torej znašal dobiček družbe že skoraj 560.000 funtov, kar je polovica glavnice, ki znaša 1.125.000 funtov. Te številke jasno dokazujejo, kako silno smo lahko mišljeni, da ne rečemo kaj drugega, da sami ne izkoriščamo svojih rudnikov. Ugovor, da so potrebni za izkoriščanje rudnikov veliki kapitali, ki jih mi nimamo, nikakor ne drži. Kajti čeprav nimamo kapitala, pa bi si mogli tega sposoditi.

Nogometne prireditve. Pretečeno nedeljo se je po 14 dnevnem presledku nadaljevalo tekmovanje v državni ligi. V Belgradu so imeli že v soboto prvo tekmo, pri kateri je novi član lige Jedinstvo premagal Baska 1:0. Za Belgrad je bila zmaga Jedinstva precejšnjo senzacijo. Veliko zanimanje je vladalo za tekmo med SK Ljubljano in sarajevsko Slavijo. Tekma se je vršila v Ljubljani ter se je končala z zmago SK Ljubljane 2:1. Ta zmaga je prinesla SK Ljubljani prve točke ter ji je njen položaj v ligi nekoliko popravila. V Belgradu sta se srečala stara rivala BSK in Jugoslavija. Tekma je odločil BSK v svojo korist z rezultatom 3:0. Tudi v Zagrebu so imeli zanimivo tekmo. Hašk in Gradjanski sta merila svoje moči ter končala neodločeno 2:2. Zagrebška Concordia je nastopila v Splitu proti Hajduku ter je izgubila 2:4. — Na čelu prvenstvene tabele je še vedno Gradjanski s petimi točkami, isto število pa je tudi že dosegel Hašk, BSK ima štiri, potem pa sledijo: Hajduk, Jugoslavija, Concordia, Ljubljana, Bask, Slavija, Jedinstvo. — V podzveznem prvenstvu so se vršile v nedeljo važne odločitve. V Ljubljani so igrali: Kranj—Mars 2:0, Jadran—Reka 2:1, Svoboda—Slovan 5:2; v Mariboru: Rapid—Maribor 6:3, Železničar—Gradjanski (Čakovec) 4:1; v Celju je SK Celje premagalo Atletike 3:1, na Jesenicah je pa ljubljanski Hermes zmagal nad Bratstvom 3:2. — V Budimpešti je bila v nedeljo prva finalna tekma za srednjeevropski pokal. Budimpeštanski FTC je zmagal nad Laziom iz Rima 4:2. Med tekmo je prišlo do hudih pretepov.

Zaključek Balkanskih iger. V nedeljo so se zaključile v Bukarešti Balkanske igre. Zaključnim prireditvam je prisostvovalo okrog 35.000 ljudi. Letošnja Balkanijada se je zopet zaključila z zmago Grške, ki si je priborila 120 točk. Na drugem mestu je letos Romunija s 104 točkami, ki je izrinila Jugoslavijo na tretje mesto. Naša reprezentanca si je letos priborila le 69 točk, turška 25 in bolgarska 11. Letošnje Balkanske igre so prinesle več novih balkanskih rekordov. Tako je teklen Grk Jordanov na 400 m 49.1, na 110 m zapreke Grk Mantikas 14.1, od Jugoslovancev pa se je zlasti odlikoval Slovenec Goršek, ki je postavil kar dva nova rekorda, in sicer na 800 m in 1500 m ter je prejel kot najboljši atlet v dar krasen zlat pokal. Zelo se je odlikoval v naši reprezentanci tudi mladi Despot iz Trograja, ki se je odlično uveljavil v teku na 400 m in v štafeti štirikrat 400 m.

Vojaške tekme Male zveze. Te tekme, ki se vršijo vsako leto, so bile letos na čehoslovakijskem Sodelovalce so čehoslovakijska, naša in romunska reprezentanca. Tekmovanje se vrši v nekaterih lahkoatletskih disciplinah, v vojaških disciplinah, v plavanju, jahanju in mečevanju, pozimi pa še v smučanju. Letos je zmagala čehoslovakijska reprezentanca, ki si je priborila 29 točk, na drugem mestu je naša reprezentanca z 21 točkami, na tretjem pa romunska, ki ima 13 točk.

Lahka atletika. Celjska Jugoslavija je priredila v nedeljo lahkoatletski miting, katerega so se udeležili še atleti SK Planine iz Ljubljane in Amaterja iz Trbovelj. V nekaterih disciplinah so bili doseženi prav lepi uspehi, ki bi pa bili še boljši, da ni prireditve oviral dež. — V Parizu se je vršil v nedeljo lahkoatletski dvoboj med Francozi in Italijani. Zmagali so Italijani s 75 proti 73 točkam.

Tenis. V Zagrebu se vrši državno teniško prvenstvo. V damskem tekmovanju je odločitev že padla ter si je priborila naslov državne prvakinje znana igralka Hela Kovač, v moškem prvenstvu pa so bile nekatere igre zaradi deževja preložene ter se bodo tekme še nadaljevale. — Na Dunaju sta se srečali poljska in avstrijska reprezentanca v borbi za srednjeevropski teniški pokal. Srečanje se je končalo neodločeno. Za ta pokal sta še vedno najresnejši kandidatinji Jugoslavija in Čehoslovakijska.

MALA OZNANILA

Nova izletniška gostilna »Grič«, Oset, Rošpoh: letovišče, prvovrstna prehrana, prenočišče, pension 40 din z vinom. Telefon 28-07.

— Gospodje, je rekel skupini ljudi, ki ga je čakala, svoja navodila vam bom poslal iz Pariza. Moram oditi. Službene stvari. Zbogom!

Skočil je v voz, ne da bi še pogledal nazaj, in rekel šoferju:

— Edvard, kolikor morete, da še dobim pariški ekspres!

Avto je zabrnul, odhitel z blazno naglico, glas hupe je bežal nad gozdovi in nad Fontenėj. To je bil zadnji pozdrav rodu Meksimé. Žene so pritekale na prag. Mnogo moč je bilo okoli cerkve, ali pa so že odšli v gostilne. Gilbert Kloké je govoril sredi delavcev. Prenehal je s pripovedovanjem o svojem potovanju in vsi so poslušali klice hupe, ki so se oddaljevali in zmanjševali kakor iskrice nad ognjiščem. Niti prijatelji niti sovražniki gradu niso o tem razmišljali; neka resna misel je vse tlačila; to, to je bilo zelo kratko; Lampier je z navadnim glasom vprašal:

— Čuj, Kloké, bi dal za pijačo? Navada je, da zalijemo, če se kdo vrne.

— Prav, je rekel dninar, bom.

— Saj te to ne bo oviralo pri pripovedovanju in v gostilni bo še boljše kot zunaj: iz megle prši.

Kloké je dvignil glavo. Oblaki, ogromni, radi vetra raztrgani, so bežali in puščali na zemljo mrzel pršeč dež.

— Od tam prihajajo, odkoder sem prišel jaz, je rekel, od tam, kjer so ljudje boljši od dežja... Torej, kdo gre z mano? (Dalje)

Širite „Delavsko fronto“!